

Routes

Op Bruggelen zijn twee wandelroutes uitgezet:

- **Blauwe route, 4 km (1 t/m 3)**
- **Zwarte route, 7 km (4 t/m 6).**

Een lange afstandswandeling (het Maarten van Rossumpad) loopt er deels doorheen. Deze route is niet op de kaart aangegeven en beschreven.

Algemeen

Het landgoed Bruggelen ligt op de stuwwal van de Oostelijke Veluwe en heeft een rijke archeologische geschiedenis. Het vormt een overgang van agrarisch gebied - de Beekbergse Eng - naar bos. De wandelroutes over het landgoed lopen door gevarieerd boslandschap met een kern van naaldbos, een rijke ondergroei van loofbos en een enkel heideveldje. In het zuiden van het terrein liggen oude, begroeide stuifduinen.

Ree, vos, das en boommarter behoren tot de vaste bewoners van het landgoed. Ook is het een belangrijk leefgebied voor edelherten en wilde zwijnen. Het terrein is vogelrijk: bosuil, ransuil, havik, boomvalk en de sperwer broeden er, alsmede alle spechtsoorten, kruisbek, gekraagde roodstaart en raaf. Tenslotte is Bruggelen bekend om zijn rijke paddenstoelenflora, circa 80 soorten, waaronder diverse bedreigde soorten.

Geschiedenis

Het huidige karakter van het landgoed is vooral bepaald door Dr. J. Ooster, die aan het begin van de 20ste eeuw eigenaar werd van Bruggelen. Hij heeft het grootste deel van het terrein tot een fraai en afwisselend bos gemaakt. Ook legde hij rond zijn landhuis aan de noordzijde van de Bruggelerweg een klein parkbos aan met tal van uitheemse soorten.

1 Houtwallen

Langs de rechterkant van het pad zie je een verhoogde wal, precies op de overgang van bos naar akkerland. Dit zijn houtwallen die in de jaren dertig en vijftig zijn aangelegd. Ze dienen als perceelsgrens, brandsingel of werden ter verfraaiing in het jonge bos aangebracht. Hiervoor werden boomsoorten als zomereik, Amerikaanse eik en berk gebruikt. Houtwallen en singels zijn voor de natuur van groot belang. Ze bieden voedsel en huisvesting aan veel dieren.

2 Grafheuvels

Verderop ziet u links een drietal heuveltjes liggen in het bos. Dit zijn grafheuvels. Ze bestaan uit een centraal graf uit de jonge steentijd (5000 tot 1800 vóór Christus) met daaromheen bijzettingen uit de bronstijd (tot 800 vóór Christus).

3 Spaartelgen

Iets verder langs de route treft u links van het pad een 'spaaartelgenbosje' aan van voormalig eikenhakhout (eiken waarvan het hout regelmatig gekapt wordt, waardoor de bomen laag blijven en veel nieuwe loten vormen). Dit hakhout heeft men later deels laten doorgroeien, waarbij één gespaarde telg of loot zich tot boom kon ontwikkelen.

4 Ijzerkuilen

In deze omgeving bevindt zich een aantal rijen van onregelmatig gevormde kuilen, die gedeeltelijk weer dichtgegroeid zijn met bomen. Dit zijn oude ijzerkuilen. Tussen 650 en 850 na Christus werd hier ijzer gewonnen uit klapperstenen.

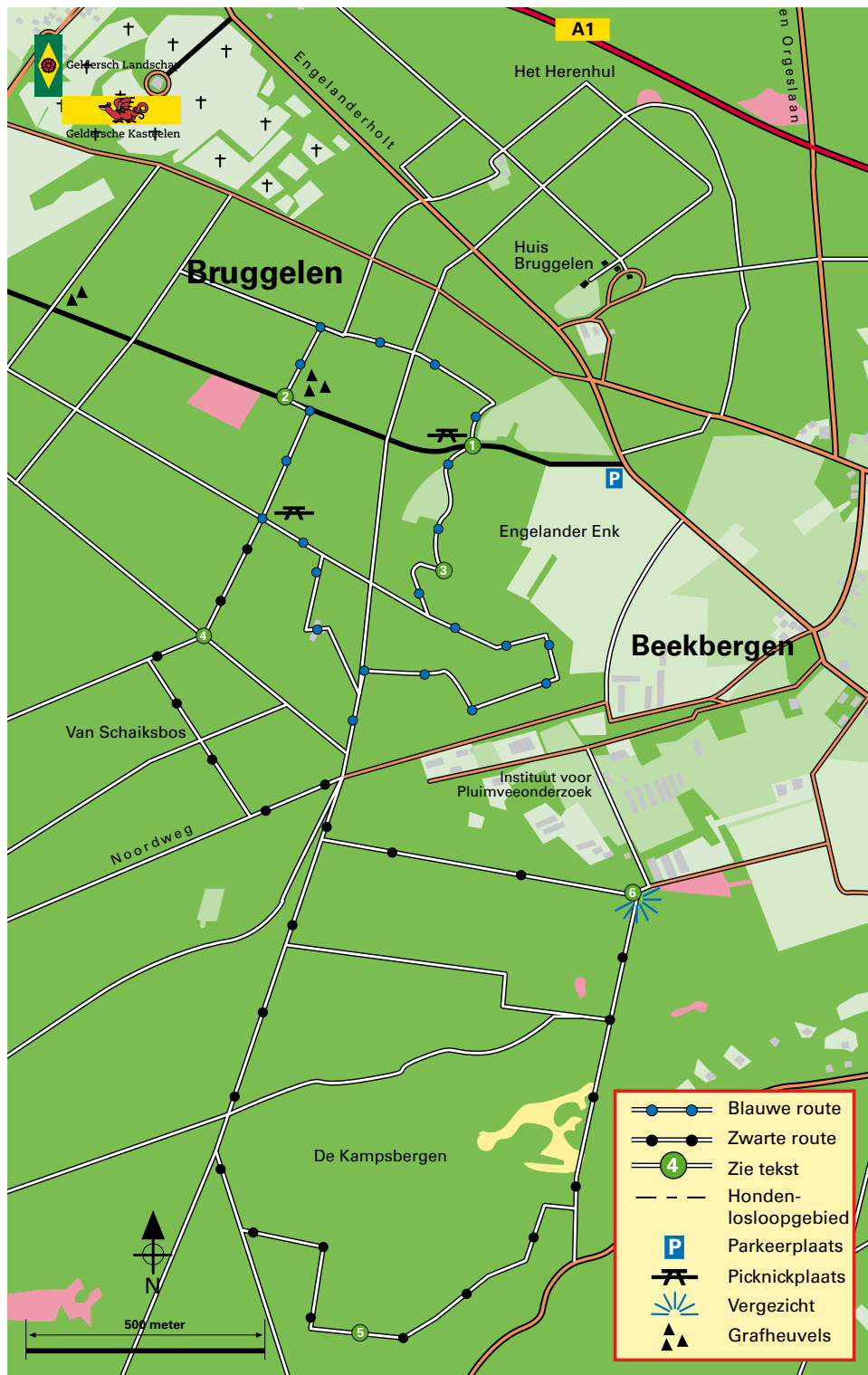
5 Afwisselend bos

Het zuidelijke deel van het terrein bestaat uit onregelmatig gevormde stuifduinen, begroeid met doorgeschoten eikenhakhout van vooral wintereik. In de lagere delen groeien grove dennen. Ook boomsoorten als berk, beuk en lijsterbes komen er voor. Op de schaduwrijke, vochtige noordelijke hellingen staan adelaarsvaren, bosbes en kussentjesmos. In dit deel van de Kampsbergen kun je in het voorjaar plaatselijk de zeldzame zevenster bloeiend aantreffen. Hier houden zich ook graag reeën, edelherten en wilde zwijnen op. Dit gebied wordt beheerd als bosreservaat, dat wil zeggen dat de natuur haar gang mag gaan. Het vele dode hout wordt niet verwijderd, omdat het van belang is voor onder meer hollenbroeders (spechten, bosuilen), (korst)mossen, paddenstoelen en insecten.

6 De stuifduinen van de Kampsbergen

In dit gebied hebben zich na de Middeleeuwen stuifduinen gevormd als gevolg van het afplaggen van heide en overbegrazing door schapen. In de bocht van de weg heeft u een prachtig uitzicht over een deel van de Beekbergse Eng. In de verte ziet u het kerkje van Beekbergen.

Honden

Aangelijnd toegestaan. In het bosgebied tussen de Arnhemseweg en de Herenhulweg mogen honden loslopen (staat niet op de kaart).

Toegankelijkheid

Het gebied is opengesteld voor wandelaars en fietsers op wegen en paden, van zonsopkomst tot zonsondergang.

Door de hoogteverschillen is de lange wandelroute ongeschikt voor invaliden en kinderwagens.

Bereikbaarheid

Openbaar vervoer

De lijndienst Arnhem - Apeldoorn stopt bij de halte Smittenberg in Beekbergen. Hiervandaan volg je de Engelanderweg naar de parkeerplaats (ruim 1 km).

Inlichtingen bij de OV Reisinformatie, tel. 0900-9292 of www.ov9292.nl.

Eigen vervoer

A50 Arnhem-Zwolle, afslag Beekbergen. In Beekbergen slaat u bij Restaurant de Smittenberg de Engelanderweg in, richting Ugchelen. Na ruim 1 km komt u via een klein weggetje naar links op de parkeerplaats.

**Geldersch Landschap
en Geldersche Kasteelen**

Postbus 7005

6801 HA Arnhem

Telefoon (026) 355 25 55 (kantooruren)

info@mooigelderland.nl

Word ook begunstiger!
Kijk op onze website:
www.mooigelderland.nl
of sms 'begunstiger'
naar 3669.

© GLGK, juli '10

Welkom op Bruggelen!

Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen

*een natuurgebied van Geldersch
Landschap en Geldersche Kasteelen*